

Προλόγισμα

της Προέδρου Ροδάνθης Φλώρου για την εκδήλωση “Τα Ιστορικά Προσωπεία”

Η Βυρωνική Εταιρεία Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου,

Έχει την χαρά και την τιμή να γιορτάζει την εικοσάχρονη συνεργασία της με την Ιστορική Εθνολογική Εταιρεία Ελλάδος και το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο. Με την αφορμή αυτή διοργάνωσε μια ιδιαίτερη εκδήλωση: “Τα Ιστορικά Προσωπεία”.

Στόχος ήταν να φέρει στο Μεσολόγγι την ομώνυμη συλλογή του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου, ώστε η πόλη μας, πόλη-σύμβολο των αγώνων του Νέου ελληνισμού, να υποδεχτεί τα τεκμήρια της προσωπικής ιστορίας των πρωταγωνιστών αυτών των αγώνων και να τα προσφέρει στους πολίτες της, όχι ως μνημεία, αλλά ως ζώσα ιστορική μνήμη.

Ομιλήτρια της εκδήλωσης είναι η Διευθύντρια του Μουσείου, κυρία Ευθυμία Παπασπύρου, ιστορικός και συγγραφέας της σχετικής έκδοσης του. Θα έχουμε την χαρά και την τιμή να την ακούσουμε να μας αναλύει διεξοδικά την ιστορική διαδρομή τους μέσα στο χρόνο και προπαντός τη μείζονα σημασία τους, η οποία τροφοδοτεί ποικιλοτρόπως την ιστορική έρευνα.

Ποιο είναι όμως το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο που έχει προσφέρει τόσα πολλά στους Νεοέλληνες;

Το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο ιδρύθηκε από την Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος, η οποία ήδη από τη σύστασή της το 1882 άρχισε το έργο της συλλογής ιστορικού υλικού.

Η έναρξη της λειτουργίας του Μουσείου είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την πρώτη επίσημη δημόσια παρουσία της Εθνολογικής Εταιρείας, την Έκθεση Μνημείων του Ιερού Αγώνος, δύο χρόνια αργότερα το 1884, η οποία έγινε για να γιορταστούν επισήμως τα 50 χρόνια από την σύσταση του Νέου Ελληνικού Κράτους.

Στην έκθεση αυτή, ανταποκρινόμενοι σε έκκληση της Εταιρείας, παραχώρησαν αντικείμενα όλοι όσοι είχαν στην κατοχή τους ιστορικά κειμήλια μιας εποχής όχι πολύ μακρινής, κυρίως οι οικογένειες των αγωνιστών του 1821 αλλά και κρατικοί φορείς, όπως τα Υπουργεία Στρατιωτικών και Ναυτικών.

Τη γενική εποπτεία είχε ο ιστορικός Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος. Η έκθεση άνοιξε για το κοινό σε αίθουσα του Πολυτεχνείου στις 25 Μαρτίου 1884 και σημείωσε πρωτοφανή επιτυχία.

Και όπως αναμενόταν, τα περισσότερα από τα αντικείμενα αυτά μετά το πέρας της έκθεσης δωρήθηκαν στο Μουσείο της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας αποτελώντας τον κεντρικό πυρήνα του.

Ουσιαστικά το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο γεννιέται μέσα από την κοινή δράση μιας κοινωνίας που μετεξελίσσεται γοργά, σε μια περίοδο που αναζητά συνεκτικούς κρίκους και εθνική ταυτότητα και δημιουργεί τους θεσμούς της.

Από τότε και για πάνω από μισό αιώνα σχεδόν αδιάλειπτα το Μουσείο λειτουργεί για το κοινό σε αίθουσες του Πολυτεχνείου και αποτελεί σταθερό σημείο αναφοράς στη ζωή της πόλης.

Συνεχίζει το έργο του εμπλουτισμού των συλλογών του τόσο στο εσωτερικό της χώρας αλλά και οργανώνοντας εξορμήσεις σε περιοχές του ελληνισμού εκτός των τότε συνόρων του 19ου αιώνα στις οθωμανικές ακόμα Μακεδονία και Ήπειρο και αργότερα στη Μικρά Ασία, την Κωνσταντινούπολη, την Αλεξάνδρεια.

Στις παραμονές του Β' Παγκοσμίου πολέμου για προληπτικούς λόγους τα αντικείμενα συσκευάζονται και κρύβονται στα υπόγεια της Ακαδημίας Αθηνών και σε ιδιωτικούς χώρους.

Μεταπολεμικά, και ενώ γίνονται έντονες προσπάθειες για εύρεση κατάλληλης στέγης, ενοικιάζεται προσωρινά ένα οίκημα στην οδό Βασιλίσσης Αμαλίας, η Στέγη Απόρων Κορασίδων, όπου λειτουργεί μία πρόχειρη έκθεση.

Από το 1960 το Μουσείο στεγάζεται μόνιμα στο Μέγαρο της Παλαιάς Βουλής στην οδό Σταδίου 13 (πλατεία Κολοκοτρώνη). Εκπληρώνοντας την επιθυμία του Ελευθέριου Βενιζέλου η οποία είχε εκφραστεί από την δεκαετία του '30.

Η Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου.

Λειτουργεί από το 1882. Σκοπός της, η συλλογή, διατήρηση και προβολή αντικειμένων και μαρτυριών που φωτίζουν την ιστορία του νεότερου Ελληνισμού.

Είναι η ψυχή πίσω από τη λειτουργία του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου. Ήδη ο Χαρίλαος Τρικούπης ως Πρωθυπουργός υποστήριξε την Εταιρεία αναγνωρίζοντας το έργο της.

Σήμερα λοιπόν παρουσιάζουμε, μέρος, από την σπανιότατη και μοναδική στο είδος της αυτή συλλογή του Μουσείου, τα Ιστορικά προσωπεία, ήρώων της Ελληνικής Επανάστασης του 1821.

Η συλλογή αριθμεί μέχρι τώρα 23 προσωπεία. Στο Μεσολόγγι φέραμε 11, μεταξύ των οποίων και ιστορικές μορφές που είχαν ενεργό ρόλο στις πολιορκίες του Μεσολογγίου.

Η πρώτη από τις πολιορκίες αυτές έλαβε χώρα τα Χριστούγεννα του 1822, δηλαδή ακριβώς 190 χρόνια από σήμερα. Με την αφορμή αυτή, στο Β' μέρος της αποψινής εκδήλωσης θα γίνει η σχετική ιστορική αναφορά από την φιλόλογο κυρία Πολυξένη Χαραλαμποπούλου, που είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ένα άλλο μέλος της Εταιρείας μας, η κυρία Παναγιώτα Δακαλάκη, θα διαβάσει στίχους από το ποίημα του Κώστα Κρυστάλλη, "Ο καλόγερος της Κλεισούρας".

Η απαγγελία θα συνοδεύεται από τους ήχους του πιάνου, που παίζει ο Διευθυντής του Δημοτικού Ωδείου Μεσολογγίου κος Σπύρος Χολέβας, τον οποίο και ευχαριστούμε πολύ για την συνεργασία.

Κλείνοντας θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες μας και την ευγνωμοσύνη που νιώθουμε για την Ιστορική Εθνολογική Εταιρεία Ελλάδος και το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, που μας τιμά με την εικοσάχρονη συνεχή συνεργασία του.

Τι να πρωτοπώ; Την ανιδιοτελή τους παρουσία;

Τις εκθέσεις των συλλογών τους που έγιναν στο Μεσολόγγι όλα αυτά τα χρόνια;

Την τεχνογνωσία που μας έχουν κοινωνήσει;

Ατελείωτος είναι ο κατάλογος της προσφοράς.

Πίσω από αυτή την εικοσαετή συνεργασία βρίσκεται ο διακεκριμένος γενικός γραμματέας της Ιστορικής Εθνολογικής Εταιρείας κος Ιωάννης Μαζαράκης –Αινιάν, ο οποίος αποτελεί πραγματικό εθνικό κεφάλαιο ..

Μαζί με ένα επιτελείο εμπνευσμένων συνεργατών, στηρίζει πάντα το έργο μας με οποιαδήποτε συνεργασία του ζητήσουμε.

Χαρακτηριστικά αναφέρω τις εκθέσεις: για τον Χαρίλαο Τρικούπη, για τον Γιάννη Μακρυγιάννη, για την Ελληνική Επανάσταση του '21, για τους Φιλέλληνες, τα Φιλελληνικά Έντυπα του 19ου αι. και άλλα πολλά.

Παράλληλα το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο μας έχει δώσει την δυνατότητα στους χώρους του, να πραγματοποιούμε συνέδρια και ημερίδες στην Αθήνα.

Θερμές ευχαριστίες στον Δήμαρχο μας κύριο Παναγιώτη Κατσούλη για την υποστήριξη της εκδήλωσης και στο Διοικητικό Συμβούλιο του Πνευματικού Κέντρου για την παραχώρηση του Τρικούπειου και την βοήθεια των συνεργατών του.

Ευχαριστίες και στην κα Αναστασία Κούλη Ιστορικό Τέχνης επιμελήτρια των συλλογών του Μουσείου που συνόδευσε τα Ιστορικά Προσωπεία στο Μεσολόγγι και βρίσκεται απόψε μαζί μας.

Τέλος ευχαριστούμε τις εφημερίδες, τον ηλεκτρονικό τύπο, τα ιδιωτικά μπλογκς και τον ραδιοφωνικό σταθμό για την προβολή της εκδήλωσης, τον μαθητή Αγησίλαο Ρόμπολα για την φωτογράφιση, καθώς και όλους εσάς, τον καθένα ξεχωριστά για την παρουσίας εδώ και για την αγάπη σας.

Σας ενημερώνουμε ότι η επόμενη μεγάλης σημασίας συνεργασία μας με το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο θα γίνει τον Απρίλιο του 2013, με θέμα: «ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ 1821», με έκθεση από τις συλλογές του, η οποία θα παραμείνει μόνιμα στο Μεσολόγγι στη Βυρωνική Εταιρεία, και θα εστιάζει μεταξύ άλλων στον ναυτικό ανεφοδιασμό του Μεσολογγίου και στον Ναυτικό Φιλελληνισμό.

Επίσης σύντομα θα διοργανώσουμε εκδρομή για τα μέλη και τους φίλους της Βυρωνικής Εταιρείας για να επισκεφθούμε το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο και ξεναγηθούμε στις συλλογές του.